

Závěry Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě ze dne 27. listopadu 2012 o účasti a sociálním začleňování mladých lidí se zaměřením na mladé lidi z přistěhovaleckého prostředí

(2012/C 393/05)

RADA A ZÁSTUPCI VLÁD ČLENSKÝCH STÁTŮ ZASEDAJÍCÍ V RADĚ,

A KONSTATUJÍCE, ŽE:

PŘIPOMÍNÁJÍCE POLITICKÉ SOUVISLOSTI TÉTO OTÁZKY UVEDENÉ V PŘÍLOZE A ZEJMÉNA, ŽE:

1. v článku 2 Smlouvy o Evropské unii (SEU) se hovoří o respektování lidské důstojnosti, svobody, demokracie, rovnosti a právního státu a dodržování lidských práv, včetně práv příslušníků menšin, jako o základních hodnotách Evropské unie. Tyto hodnoty jsou společné členským státům ve společnosti vyznačující se pluralismem, nepřipustností diskriminace, tolerancí, spravedlností, solidaritou a rovností žen a mužů ⁽¹⁾;
2. v článku 165 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) se stanoví, že činnost Evropské unie je zaměřena na podporu účasti mladých lidí na demokratickém životě Evropy;
3. v usnesení o obnoveném rámci evropské spolupráce v oblasti mládeže (2010–2018) ⁽²⁾ je mezi obecnými cíli uvedena podpora aktivního občanství mladých lidí a sociální začlenění všech mladých lidí a za dvě z osmi hlavních oblastí činnosti jsou označovány účast a sociální začlenění. V uvedeném usnesení se stanoví, že mezi hlavní zásady, které by měly být dodržovány ve všech politikách a činnostech týkajících se mladých lidí, patří považování všech mladých lidí za přínos pro společnost a podpora práva mladých lidí podílet se na vytváření politik, jež na ně mají vliv, a to prostřednictvím trvalého strukturovaného dialogu s mladými lidmi a organizacemi mládeže;
4. Strategie Evropa 2020 předkládá tři vzájemně se posilující priority vycházející z inteligentního a udržitelného růstu podporujícího začlenění. V rámci své stěžejní iniciativy, kterou je Evropská platforma pro boj proti chudobě, pak strategie uvádí potřebu zajistit sociální a územní soudržnost tak, aby výhody vyplývající z růstu a zaměstnanosti byly široce sdíleny a aby lidem postiženým chudobou a sociálním vyloučením bylo umožněno žít důstojně a aktivně se zapojovat do společnosti. Rovněž se v ní odkazuje na oblast mládeže jako na oblast klíčovou, v jejímž rámci má iniciativa „Mládež v pohybu“ za úkol posílit účinnost systémů vzdělávání, a to formálního i neformálního, a usnadnit vstup mladých lidí na pracovní trh.

5. tyto závěry se zaměřují na všechny mladé lidi s důrazem na mladé lidi z přistěhovaleckého prostředí ⁽³⁾.

BEROUCHE V ÚVAHU, ŽE:

6. aktivní účast mladých lidí souvisí se všemi oblastmi ovlivňujícími život mladých lidí, jakož i s aktivním zapojením do demokratických procesů;
7. sociální začlenění mladých lidí zahrnuje přístup ke službám jako zdravotnictví, formální vzdělávání a neformální a informální učení, informační a komunikační technologie, kultura, bydlení, sociální služby a zaměstnanost, a to bez ohledu na pohlaví, příslušnost k rasové či etnické skupině, náboženské vyznání, přesvědčení, zdravotní postižení, věk a sexuální orientaci;
8. jedním ze základních rysů Evropské unie je rasová, etnická, kulturní a náboženská rozmanitost. K významným zdrojům rozmanitosti patří mobilita a migrace; v roce 2011 žilo v EU 20,5 milionů státních příslušníků třetích zemí obvykle označovaných za přistěhovalce, což představuje přibližně 4 % z celkového počtu obyvatel EU, a 12,8 milionů občanů EU, kteří žili v jiném než svém členském státě, což představuje 2,5 % z celkového počtu obyvatel 27 členských států EU ⁽⁴⁾;
9. věková struktura přistěhovačů je v jednotlivých členských státech odlišná. V roce 2011 byla více než polovina z nich ve věku od 20 do 34 let ⁽⁵⁾;

⁽¹⁾ Článek 2 Smlouvy o Evropské unii.

⁽²⁾ Úř. věst. C 311, 19.12.2009, s. 1.

⁽³⁾ Pro účely těchto závěrů bude slovní spojení „mladí lidé z přistěhovaleckého prostředí“ používáno k označení legálně pobývajících mladých lidí, kteří jsou státními příslušníky třetích zemí bez ohledu na to, kde se narodili, a mladých lidí, kteří získali občanství přijímajícího členského státu, ale jejichž rodiče se narodili mimo EU. Slovní spojení „mladí mobilní občané EU“ bude pro účely těchto závěrů používáno pro občany EU, kteří žijí v zemi EU, kde se oni ani jejich rodiče nenarodili, a kteří tak využívají svého práva na volný pohyb a pobyt podle Smlouvy. Právní rámce uplatňované na státní příslušníky třetích zemí a na občany EU, kteří využívají svého práva na volný pohyb, jsou od sebe jasně odlišeny. Je třeba vzít na vědomí, že všechna opatření týkající se integrace se vztahují na státní příslušníky třetích zemí, zatímco začlenění a aktivní účast ve společnosti v daném místě se vztahuje jak na mladé mobilní občany EU, tak na mladé lidi z přistěhovaleckého prostředí.

⁽⁴⁾ Statistika Eurostatu v kostce (Eurostat-Statistics in focus), 31/2012.

⁽⁵⁾ Zdroj: Eurostat (migr_pop2ctz).

10. negativní dopady hospodářské a finanční krize na růst a zaměstnanost pociťují zejména mladí lidé, kteří mají méně příležitostí. Znepokojivých úrovní, jež překročily 20 % a nadále se zvyšují, dosáhla v Evropské unii především nezaměstnanost mladých lidí ve věku do 25 let; 21,1 % mladých lidí ve věkové skupině 18 až 24 let je ohroženo chudobou;
11. události, jež se od konce roku 2010 odehrávají v oblasti jižního Středomoří, způsobily velké přesuny mladých migrantů, které měly přímý dopad na hranice EU;
12. Evropský fond pro integraci přistěhovalců nepocházejících z EU (EIF) usiluje o podporu evropské spolupráce s cílem poskytnout všem srovnatelná práva, odpovědnost a příležitosti ⁽¹⁾.
- VĚDOMI SI TOHO, ŽE:
13. formální vzdělávání a neformální a informální učení jsou zásadně důležité pro plné začlenění a sociální soudržnost. Ke vzdělávání, odborné přípravě a na trh práce by měli mít rovný přístup všichni mladí lidé. Začleněním mladých lidí z přistěhovaleckého prostředí do vzdělávacího systému přijímající země je možné rozšířit jejich znalosti, dovednosti a kompetence, což jim výrazně pomůže při hledání zaměstnání;
14. neformální a informální učení podporují formální vzdělávání a mohou posílit sociální a ekonomické začlenění mladých lidí. V této souvislosti je důležité, aby se organizace mládeže a osoby, které pracují v oblasti mládeže, s mládeží a pro mládež, věnovaly především mladým lidem z přistěhovaleckého prostředí;
15. velkému počtu aktivit spojených s neformálním a informálním učním se dostává podpory prostřednictvím programů financování EU. Některé programy, např. programy pro mládež, jsou uzpůsobeny potřebám mládeže a mohou se do nich zapojit všichni mladí lidé bez ohledu na různou úroveň vzdělání, prostředí, z něž pocházejí, a bez ohledu na své zaměření;
16. stále více studií ukazuje, že mladé ženy a muži z přistěhovaleckého prostředí jsou stále značně znevýhodněni ve vzdělávání, na trhu práce a při přechodu ze vzdělávacího procesu na trh práce navzdory tomu, že osoby náležející k této skupině se v převážné většině již začlenily do společnosti země, v níž se usadily, nebo se v této zemi již narodily ⁽²⁾. Z dostupných údajů dále vyplývá, že nezaměstnanost a sociálním vyloučením jsou v rámci přistěhovaleckých komunit více postiženy mladé ženy než mladí muži;
17. úspěšné začlenění migrantů je zásadní pro prosperitu, vzájemné porozumění a komunikaci nejen ve vztahu k jednotlivým migrantům a místní společnosti, ale i ve vztahu k EU jako celku, neboť přispívá k hospodářskému růstu a kulturnímu bohatství;
18. klíčovým faktorem pro dosažení hlubšího sociálního začlenění a pro zdravé, udržitelné a demokratické fungování a další rozvoj našich společností je posílení postavení mladých mobilních občanů EU a mladých lidí z přistěhovaleckého prostředí, jež jim umožní využívat jejich potenciálu aktivně se účastnit života na místní, regionální, celostátní a unijní úrovni;
19. velmi znepokojivým problémem v EU je i nadále rasismus, xenofobie a další formy nesnášenlivosti, které se dotýkají i mladých lidí z přistěhovaleckého prostředí. Veškerá opatření zaměřená na mladé lidi, včetně těch z přistěhovaleckého prostředí, musí respektovat Listinu základních práv Evropské unie, zejména prosazování nediskriminace, práv dítěte a ochranu osobních údajů, a nesmí vést ke stigmatizaci žádné konkrétní skupiny;
20. zapojení mladých lidí z přistěhovaleckého prostředí do demokratického, hospodářského, společenského a kulturního života by měly usnadnit strategie zaměřené na sociální začlenění.
- ZA ÚČELEM ZVÝŠENÍ ÚČASTI A SOCIÁLNÍHO ZAČLENĚNÍ MLADÝCH LIDÍ Z PŘISTĚHOVALECKÉHO PROSTŘEDÍ STANOVUJÍ TYTO PRIORITY:
- je nezbytně nutné podporovat plnou účast a sociální začlenění všech mladých lidí, a především mladých lidí z přistěhovaleckého prostředí, zejména prostřednictvím:
21. zapojení všech mladých lidí do vytváření, uplatňování a hodnocení veškerých politik, které se jich týkají;
22. podpory mezikulturního dialogu a porozumění, zejména aktivním zapojením osob z různých kultur do společnosti s cílem bojovat proti diskriminaci, rasismu, xenofobii a jiným formám nesnášenlivosti;

⁽¹⁾ Rozhodnutí Rady 2007/435/ES ze dne 25. června 2007 o zřízení Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí na období 2007 až 2013 jako součásti obecného programu Solidarita a řízení migračních toků (Úř. věst. L 168, 28.6.2007, s. 18).

⁽²⁾ Studie Agentury pro základní práva týkající se migrantů, menšin a zaměstnanosti (2011).

23. prosazování rovnosti žen a mužů, zejména poskytováním rovného přístupu ke kvalitnímu vzdělávání a odborné přípravě a usnadnění hladkého přechodu ze vzdělávacího procesu na pracovní trh;
24. uznání klíčové úlohy neformálního a informálního učení a ověřování studijních výsledků;
25. uznání úlohy organizací mládeže, včetně organizací mladých migrantů a jiných složek občanské společnosti, při podpoře začleňování mladých lidí;
26. aktivního zapojení místních, regionálních a celostátních úřadů do provádění politik sociálního začleňování a posílení jejich spolupráce v otázkách souvisejících s migrací, včetně podpory účasti a sociálního začlenění mladých lidí;
27. uznání skutečnosti, že je důležité učit se úřední jazyky přijímajících zemí, jakož i jiné cizí jazyky.
- VYZÝVAJÍ ČLENSKÉ STÁTY, ABY V RÁMCI SVÝCH PŘÍSLUŠNÝCH PRAVOMOCÍ A S NÁLEŽITÝM ZOHLEDNĚNÍM ZÁSADY SUBSIDIARITY:
28. při vypracovávání politik a poskytování služeb braly v úvahu specifické potřeby mladých lidí z přistěhovaleckého prostředí a obtíže, jimž čelí; aby mladým lidem, kteří byli vystaveni diskriminaci, xenofobii a rasismu nebo jsou těmito jevy ohroženi, poskytovaly snadno dostupné služby a měly přitom na paměti, že aktivní občanství mladých lidí [...] je rovnoměrně založeno na jejich odpovědnosti a odhodlání aktivně se účastnit společnosti;
29. podporovaly práci s mladými lidmi a politiky mládeže, jež mohou podpořit aktivní sociální začleňování, solidaritu a mezikulturní dialog mladých lidí, a přispět tak k akceptování rostoucí rozmanitosti u všech mladých lidí; vypracovaly inovativní metody pro práci s mládeží v místech, kde se mladí lidé setkávají;
30. podporovaly osobní rozvoj a blahobyt všech mladých lidí prostřednictvím pracovních příležitostí pro mladé lidi, aby mohli uplatnit svůj potenciál a stali se aktivními a angažovanými členy společnosti;
31. podporovaly aktivní zapojení mladých lidí z přistěhovaleckého prostředí do života jejich místních společenství a jejich aktivní účast na tomto životě, zejména pokud jde o příležitosti v oblasti neformálního a informálního učení;
32. zlepšovaly dostupnost kulturních, sportovních a volnočasových aktivit, neboť jsou důležitými nástroji sociálního začlenění mladých lidí z přistěhovaleckého prostředí a mladých mobilních občanů EU;
33. vyvinuly systémy vzdělávání a odborné přípravy a poskytovaly učitelům potřebnou odbornou přípravu a kompetence, které reagují na konkrétní potřeby jednotlivých studentů, včetně lepší podpory učení pro mladé lidi z přistěhovaleckého prostředí;
34. prosazovaly mnohojazyčnost mladých mobilních občanů EU a mladých lidí z přistěhovaleckého prostředí a podporovaly osvojování úředních jazyků zemí, kde žijí, aby jim umožnily získat znalosti a plně se účastnit vzdělávacích, kulturních a společenských činností;
35. spolupracovaly s osobami, které pracují s mládeží, a s organizacemi mládeže, včetně organizací mladých migrantů, na rozvoji, prosazování a podpoře přístupných **činností skupinového učení** za účelem podpory vzájemného respektu, tolerance a mezikulturního porozumění;
36. podporovaly sociální začleňování do informační společnosti, například zvyšováním mediální gramotnosti mladých lidí z přistěhovaleckého prostředí;
37. podporovaly mladé mobilní občany EU a mladé lidi z přistěhovaleckého prostředí při přechodu z procesu vzdělávání či odborné přípravy do pracovního procesu a zajistily rovný přístup všech mladých lidí k programům záruk pro mladé lidi podle vnitrostátních právních předpisů a služeb;
38. propagovaly účast mladých mobilních občanů EU a mladých lidí z přistěhovaleckého prostředí v rozhodovacích strukturách a posilovaly jejich účinné zapojení a příspěvky do politik a programů, které se jich týkají;
39. podporovaly vytváření kontaktů a stimulovaly strategická partnerství mezi organizacemi mládeže, včetně organizací mladých migrantů, a orgány na místní, regionální i celostátní úrovni, jakož i partnerství se soukromým sektorem, za účelem realizace projektů a akcí respektujících rozmanitost a podporujících začleňování, jejichž vedením by byli pověřeni mladí lidé.
- VYZÝVAJÍ ČLENSKÉ STÁTY A KOMISI, ABY V RÁMCI SVÝCH PŘÍSLUŠNÝCH PRAVOMOCÍ A S NÁLEŽITÝM ZOHLEDNĚNÍM ZÁSADY SUBSIDIARITY:
40. zapojily všechny mladé lidi do rozvoje, uplatňování a hodnocení veškerých politik, které se jich týkají;

41. analyzovaly odlišnou situaci mladých žen a mužů z přistěhovaleckého prostředí a zavedly opatření na podporu rovných příležitostí pro ženy a muže a rovnosti žen a mužů;
42. uznaly důležitou úlohu místní společnosti v podpoře mladých lidí z přistěhovaleckého prostředí při prohlubování znalostí, dovedností a kompetencí prostřednictvím příležitostí v oblasti formálního vzdělávání a neformálního a informálního učení;
43. optimálním způsobem využily roku 2013 jakožto Evropského roku občanů k tomu, aby se zaměřily na mobilitu a plné zapojení mladých mobilních občanů EU do evropské společnosti a posílily povědomí o právech a povinnostech mladých mobilních občanů EU a mladých lidí z přistěhovaleckého prostředí s cílem podpořit soudržnost a vzájemné porozumění;
44. podporovaly mezisektorovou spolupráci a součinnost různých zainteresovaných subjektů zabývajících se otázkami migrace na vnitrostátní, regionální i evropské úrovni;
45. podporovaly programy a činnosti usnadňující přístup k zaměstnání a přispívající k lepšímu pracovnímu uplatnění mladých mobilních občanů EU a mladých lidí z přistěhovaleckého prostředí prostřednictvím poradenství pro volbu povolání a informování o pracovních příležitostech a možnostech vzdělávání a odborné přípravy;
46. zkoumaly možnosti služeb informování a poradenství pro mládež zaměřené na mladé lidi z přistěhovaleckého prostředí, aby jim mohly osobně i po internetu poskytovat inovativní informace a poradenství zacílené na jejich potřeby;
47. podporovaly a usnadňovaly spolupráci mezi organizacemi mládeže, včetně organizací mladých migrantů, a sdělovacími prostředky při šíření nestranného pohledu na mladé lidi z přistěhovaleckého prostředí za účelem podpory sociálního začlenění;
48. uvítaly přijetí navrhovaného doporučení Rady o ověřování neformálního a informálního učení a uznaly úlohu mimo jiné organizací mládeže jakožto klíčových poskytovatelů neformálního a informálního učení, které má pro mladé lidi z přistěhovaleckého prostředí zásadní význam;
49. usilovaly o to, aby provádění další generace programů EU a jiných nástrojů zaměřených na mladé lidi bylo přístupné a uzpůsobené potřebám všech mladých lidí, a aby posílily podporu a financování aktivit mládeže na všech úrovních, jejichž cílem je sociální začlenění a mezikulturní dialog mladých lidí z EU a zemí mimo EU.
- VYZÝVÁ KOMISI, ABY V RÁMCI SVÝCH PRAVOMOCÍ:
50. na základě příslušných studií, jako je zpráva Společného výzkumného střediska o informačních a komunikačních technologiích pro znevýhodněnou mládež a studie významu práce s mládeží, která zmapuje různé aktivity v rámci práce s mládeží a jejich význam pro mladé lidi v EU, prosazovala osvědčené postupy v oblasti sociálního začlenění mladých mobilních občanů EU a mladých lidí z přistěhovaleckého prostředí;
51. posílila součinnost příslušných politik, zejména propojení mezi strategií EU pro mládež a prioritou růstu podporujícího začlenění v rámci strategie Evropa 2020;
52. shromáždila více podkladových materiálů a znalostí k tématům účasti a sociálního začlenění mladých lidí z přistěhovaleckého prostředí a mladých mobilních občanů EU.

PŘÍLOHA

Politické souvislosti

1. Usnesení Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě ze dne 28. června 2001 o podpoře iniciativy, podnikavosti a tvořivosti mladých lidí: od vyloučení k posílení postavení ⁽¹⁾.
2. Usnesení Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě ze dne 22. května 2008 o zapojení mladých lidí s omezenými příležitostmi ⁽²⁾.
3. Závěry Rady ze dne 26. listopadu 2009 o vzdělávání dětí z rodin migrantů ⁽³⁾.
4. Usnesení Rady ze dne 27. listopadu 2009 o obnoveném rámci pro evropskou spolupráci v oblasti mládeže ⁽⁴⁾.
5. Závěry Rady ze dne 18. listopadu 2010 o úloze sportu jako faktoru přispívajícího k aktivnímu sociálnímu začleňování ⁽⁵⁾.
6. Usnesení Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě o práci s mládeží ⁽⁶⁾.
7. Usnesení Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě o aktivním začleňování mladých lidí: boj proti nezaměstnanosti a chudobě ⁽⁷⁾.
8. Závěry Rady o řešení problému chudoby dětí a prosazování jejich dobrých životních podmínek – přijaté dne 17. června 2011 ⁽⁸⁾.
9. Závěry Rady ze dne 28. listopadu 2011 o jazykových znalostech pro zlepšení mobility ⁽⁹⁾.
10. Závěry Rady o Evropském programu pro integraci státních příslušníků třetích zemí přijaté Radou pro spravedlnost a vnitřní věci, prosinec 2011 ⁽¹⁰⁾.
11. Sdělení Komise o Evropské agendě pro integraci státních příslušníků třetích zemí ⁽¹¹⁾.
12. Evropa 2020 – Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění ⁽¹²⁾.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 196, 12.7.2001, s. 2.

⁽²⁾ Úř. věst. C 141, 7.6.2008, s. 1.

⁽³⁾ Úř. věst. C 301, 11.12.2009, s. 5.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 311, 19.12.2009, s. 1.

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 326, 3.12.2010, s. 5.

⁽⁶⁾ Úř. věst. C 327, 4.12.2010, s. 1.

⁽⁷⁾ Úř. věst. C 137, 27.5.2010, s. 1.

⁽⁸⁾ Doc. 11844/11.

⁽⁹⁾ Úř. věst. C 372, 20.12.2011, s. 27.

⁽¹⁰⁾ Doc. 1896/11.

⁽¹¹⁾ KOM(2011) 655 v konečném znění.

⁽¹²⁾ KOM(2010) 2020 v konečném znění.